

Kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen kokous 22.2.2018
Muistio

Paikka: Tampere, Pääkirjasto Metson Kuusi-Sali, Pirkankatu 2

Aika: 22.2.2018 klo 9.30 – 16.15

Puheenjohtaja: Katri Vääntinen

Sihteeri: Aija Laine

Osallistujat:

Leena Aaltonen, OKM
Marita Ahola, Vaasan kulttuuri- ja kirjastopalvelut
Asko Autio, Porvoon kaupunginkirjasto
Anneli Haapaharju, Vaasan kulttuuri- ja kirjastopalvelut
Eeva Hiltunen, Itä-Suomen AVI
Hanna Huovinen, Lahden kaupunginkirjasto
Salla Hyökki, Tampereen kaupunginkirjasto
Satu Ihanamäki, Lapin AVI
Inka Jousea, Lahden kaupunginkirjasto
Minna Karvonen, OKM
Anneli Ketonen, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI
Elina Kilpiö, Celia
Minna Koistinen, Kuopion kaupunginkirjasto
Kristiina Kontiainen, Etelä-Suomen AVI
Merja Kummala-Mustonen, Pohjois-Suomen AVI
Aija Laine, Helsingin kaupunginkirjasto
Catharina Latvala, Porvoon kaupunginkirjasto
Pirkko Lindberg, Tampereen kaupunginkirjasto
Päivi Litmanen-Peitsala, Kirjastot.fi
Marja Malminen, Lahden kaupunginkirjasto
Marja Mikola, Vaasan kulttuuri- ja kirjastopalvelut
Heli Muhonen, Kuopion kaupunginkirjasto
Ari Mäkiranta, Joensuun seutukirjasto
Mikko Paajala, Rovaniemen kaupunginkirjasto
Ella Pajja, Kuopion kaupunginkirjasto
Virva Nousiainen-Hiiri, Helsingin kaupunginkirjasto
Rebekka Pilppula, Turun kaupunginkirjasto
Hanna Pitkänen, Lahden kaupunginkirjasto
Jouni Pääkkölä, Oulun kaupunginkirjasto
Pirkko Rusi, Itä-Suomen AVI
Matti Sarmela, Helsingin kaupunginkirjasto
Riikka Sirviö, Oulun kaupunginkirjasto
Heikki Talkkari, VM
Jarkko Rikkilä, Tampereen kaupunginkirjasto
Seija Salminen, Joensuun seutukirjasto
Antti Seppänen, Etelä-Suomen AVI
Sami Varjo, Vaasan kulttuuri- ja kirjastopalvelut
Marjatta Viiri, Länsi- ja Sisä-Suomen AVI
Katri Vääntinen, Helsingin kaupunginkirjasto

1. 9.30 - 9.45

Kokouksen avaus, Katri Vääntinen

Katri avasi kokouksen johdattamalla päivän teemoihin. Kirjastot toivovat erityisesti vastauksia siihen, millaisella tasolla kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen rahoitus on ensimmäisenä toimintavuonna. Lisäksi rahoituksen käyttö, sen seurata ja raportointi on herättänyt kysymyksiä. Kaikilla kehittämistehtävää hoitavilla kirjastoilla on halu toimia oikein ja tavoitteiden mukaisesti. Ohjaus, rahoitus ja käytännön toiminnan organisointi ovatkin asioita, jotka varsinkin ensimmäisenä toimintavuonna ovat keskeisiä.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän osalta halutaan toteuttaa sellaista toimintaa, joka tukee alueita ja vastaa alueiden tarpeisiin. Helsingin osalta kysymyksiä on herättänyt se, mikä on Helsingin rooli suhteessa niihin kirjastoihin, jotka eivät hoida alueellista kehittämistehtävää.

2. 9.45 - 11.00

OKM:n puheenvuoro, Leena Aaltonen
VM:n Auta-hanke, Heikki Talkkari

Leena aloitti puheenvuoronsa käymällä läpi alueellisen kehittämistehtävän sisältöä. Alueellisella kehittämistehtävällä tuetaan kaikkien alueen kirjastojen toiminnan kehittymistä. Tätä tehtävää toteutetaan yhteisillä kehittämishankkeilla, hyvillä käytänteillä ja palvelujen käytön edistämällä. Tärkeä osa tehtävää on henkilöstön osaamisen kehittäminen, jossa monimuotoinen koulutus eri menetelmiä hyödyntäen on oleellista. Alueellinen kehittämistehtävä vahvistaa kirjastojen yhteistoimintaa omalla alueellaan ja valtakunnallinen kehittämistehtävä koko maassa.

Kirjastot olivat lähettäneet etukäteen OKM:lle suunnattuja kysymyksiä, joista suurin osa liittyi rahoitukseen ja talouteen. Lisäksi kysymyksiä oli ohjauksesta ja toiminnan arvioinnista. Esitetyt kysymykset ja Leenan vastukset näihin löytyvät muistion liitteenä olevasta [Leenan esityksestä](#).

Avustushakemusten päätösaikataulu tulee jatkossakin olemaan nykyisen kaltainen. Avustusta haetaan syksyllä ja rahoitus myönnetään keväällä. Hakemuksia tarkastellaan siltä pohjalta, mitä toiminta on. Kaikki hakemukset ovat julkisia ja niitä voi pyytää nähtäväksi ministeriön kirjaamosta.

Tässä kohtaa sovittiin, että kirjastot lähettävät hakemuksensa Aijalle, joka kokoaa ne ja toimittaa kaikille nähtäväksi.

Hallitusohjelman mukaan kuntien tehtäviä ohjataan pääsääntöisesti lainsäädännöllä. Suosituserusteisesta ohjauksesta luovutaan. Resurssien ohjauksesta siirrytään tulosten ohjaamiseen. Ministeriön kiinnostuksen kohteena on palvelutulos, eli se millaista palvelua kirjastojen asiakkaat saavat. OKM ohjaa rahoituksen kautta ja AVI:t ovat kehittämisen ja yhteistyön tukena.

Rahoituksen painotuksia on mahdollista muuttaa, jos siihen ilmenee tarvetta. Muutostapauksissa ja rahoitukseen liittyvissä kysymyksissä on hyvä olla yhteydessä ministeriön tarkastuspäällikkö Viivi Lajuseen. Lisäksi kannattaa keskustella asiasta myös Leenan kanssa.

Alueellista kehittämistehtävää hoitavien henkilöiden matkakustannukset voidaan sisällyttää rahoituksen piiriin. Avustusrahaa ei kuitenkaan voida maksaa kirjastojen henkilöstön matkakustannuksia, esimerkiksi koulutuksiin osallistumisia.

Tämän vuoden rahoituspäätösten osalta tavoite on, että päätökset saadaan viikoilla 9 - 11.

Myöntösomma tulee olemaan hieman suurempi kuin vuoden 2017 alueelle myönnetty yhteissomma. Päätökseen tullaan kirjaamaan, mihin tehtäviin rahaa ei myönnetä.

Osana OKM:n puheenvuoroa kuultiin VM:n edustajan, neuvottelevan virkamiehen Heikki Talkkarin esitys liittyen [AUTA-hankkeen loppuraporttiin](#), joka on lausuntokierroksella 5.3. asti. Lisätietoa asiasta löytyy [AUTA-hankkeen verkkosivuilta](#).

Heikki kertoi, että Hallitusohjelman tavoitteet, eli julkisten palvelujen digitalisointi, ovat Auta-hankkeen lähtökohta. Eri toimijoiden rooli hankkeessa hakee vielä muotoa. Auta-hankkeella on ollut jo Digituki-kokeiluja, joissa on ollut mukana myös paljon kirjastoja. Kokeiluista on saatu hyviä kokemuksia. Kokeilut ovat osoittaneet, että kirjastoilla on hyvin erilaisia valmiuksia hoitaa digitukeen liittyviä tehtäviä. Harvaan asuttu Suomi on haasteellisin tehtävän hoidon kannalta, jossa toisaalta on myös suuri tarve digitukeen.

Auta-hankkeen loppuraportissa määritellään, mitä digituella tarkoitetaan. Raportti sisältää tukitilanteiden ja käyttäjien ryhmittelyn tukitarpeen mukaan. Tuen tarvetta on paljon ikääntyneessä väestössä, mutta myös nuorissa, jotka eivät tunne riittävästi julkisia palveluja.

VRK tulee toimimaan valtakunnallisena tukipalveluna digituen tuottajille. Alueellista kehittämistä koordinoi maakunta. Kirjasto olisi luonteva paikka digituen antamiseen. Tavoitteena on valmistella alueelliset pilotit, jossa myös alueellisilla kehittämiskirjastoilla on tärkeä rooli. Niiden tehtävänä voi olla esimerkiksi kartoittaa oman alueensa kirjastot, kehittää ja tukea niiden valmiuksia digituen antajina. Rahoitusta tässä vaiheessa on esitetty valtakunnalliseen kehittämiseen VRK:lle ja alueelliseen koordinointiin maakunnille. Lisää tietoa Auta-hankkeesta löytyy [Heikin esityksestä](#), joka on tämän muistion liitteenä.

Auta-hankkeen loppuraportista voi antaa lausunnon [Lausuntopalvelu.fi:ssä](#) 5.3. asti. Helsingin kaupunginkirjastolta on pyydetty lausuntoa. Kati, Matti ja Päivi valmistelevat sitä ja voivat tarvittaessa jakaa lausuntopohjansa.

3. 11.00-11.45

Yhteenveto kirjastokierroksella esiin nousseista asioista, Aija Laine Konsortion kuulumiset ja asiaa metatietoprosessista, Virva Nousiainen-Hiiri

Aija on kiertänyt talven aikana kaikissa kehittämistehtävää hoitavissa kirjastoissa. Keskusteluissa ovat olleet mukana kaikkien kirjastojen johtajat, alueellista työtä tekevät henkilöt ja AVI:n kirjastotoimentarkastajat.

Kehittämistehtävien nähdään muodostuvan kirjastojen ydintehtävien pohjalta. Keskusteluissa esiin ovat nousseet mm. lukutaidon edistäminen, medialukutaito, lasten- ja nuortenkirjastotyö, ikääntyneiden palvelut ja kokoelmatyö. Vuosi 2018 nähdään vielä toimintamallin ja suuntaviivojen hakemisen aikana.

Tapaamisissa on keskusteltu myös alueellisesta erikoistumisesta, sekä erityisestä erityistehtävästä. Erikoistumisen kautta toivottaisiin kehittämistyölle pitkäjänteisyyttä ja jatkuvuutta. Toisaalta erikoistuminen ei saisi johtaa alueiden eriytymiseen, vaan kaikkien alueiden on pysyttävä kehityksessä mukana.

Kysymyksiä on herättänyt erityisesti kehittämistehtävän rahoitus ja ohjaus. Maakuntakirjastotoiminnalle oli olemassa laatusuositus, jolla tehtävän hoitoa voitiin arvioida. Kehittämistehtävälle toivotaan myös vaikuttavuuden mittareita, joiden avulla tehtävän hoitoa voidaan itsearvioida.

Valtakunnallisen kehittämistehtävän osalta toivotaan, että uusi rakenne ja toimintamalli näkyisivät myös valtakunnallisessa toiminnassa. Kirjastojen toiveena on, että valtakunnallinen toiminta tukee alueellista toimintaa kuunnellen alueiden tarpeita ja toiveita. Ensimmäisen toimintavuoden osalta tärkeimpänä nähdään verkoston toiminnan tukeminen ja tähän sopivien mallien ja työkalujen löytäminen. Valtakunnalliselta kehittämistehtävältä toivotaan myös kirjastojen toimintaympäristössä tapahtuvien trendien ja muutosten havaitsemista, eri toimijoiden välisenä linkkinä toimimista, yhteisesti hyödynnettävien verkkosisältöjen tuottamista, viestintää alan sisällä ja alan ulkopuolelle, sekä alueella tehtävän työn ja toiminnan esiin nostamista.

Koulutusten osalta toivotaan yhteistyötä kaikkien toimijoiden kesken. Tavoitteena voidaankin pitää sitä, että vuoden 2019 koulutuskokonaisuus suunniteltaisiin yhteistyössä kehittämistehtävää hoitavien kirjastojen ja AVI:jen kanssa. Suunnitelmallisuutta edistämään on tarpeen perustaa yhteinen koulutuskalenteri, johon kootaan kaikki kirjastoalan koulutukset, myös ulkopuolisten toimijoiden järjestämät.

Kirjastot toivovat myös kansallisia ratkaisuja mm. metatietoprosessiin, sekä e-aineistojen yhteishankintaan. Kansallisesti tuotetuilla palveluilla kirjastoille vapautuisi resursseja alueellisen tehtävän hoitoon ja uusiin tehtäviin, kuten digituen hoitamiseen.

Kehittämistehtävää hoitaville kirjastoille on perustettu [omat verkkosivut](#) Kirjastot.fi –sivustolle. Kokonaisuutta kehitetään edelleen. Tarpeellista olisi ottaa käyttöön myös jokin joustavampi työväline, nopea ratkaisu olisi esimerkiksi yhteinen blogi. [Aijan esitys verkossa.](#)

Virva kertoi tässä yhteydessä Yleisten kirjastojen konsortion kuulumisia. Konsortio on neuvotellut Ellibsin ja Bonnierin kanssa kansallisesti yhteisen e-kokoelman pilotoinnista. Ajankohta pilotoinnille ei kuitenkaan ole nyt otollinen, koska e-kirjojen lainausalusta joudutaan kilpailuttamaan vielä tänä syksynä. Kaikkien kuntien toivotaan liittyvän yleisten kirjastojen konsortioon. Yhteistä kokoelmaa ajatellenkin olisi toivottavaa, että kaikki kunnat olisivat mukana konsortiossa.

Virva muistutti myös monikielisen kirjaston palveluista. Monikielinen kirjasto palvelee kaikkia yleisiä kirjastoja, sekä kaikkia kirjastojen asiakkaita. Aineistoa löytyy yli 80 kielellä.

Lisäksi kuultiin uutta kerrottavaa metatietoprosessista. Kansalliskirjasto on aloittanut Kirjavälityksen kanssa projektin, jonka tavoitteena uudistaa metatietoprosessi. Projektilla on jo alustavasti hyväksytty projektisuunnitelma ja aikataulu, ja se on tarkoitus saada käyntiin tämän vuoden toukokuussa. Tarkoitus on, että kustantajilta saatavat onix-tiedot konvertoitaisiin RDF-malliin, ja annotoinnissa käytettäisiin apuna automaattisen indeksoinnin välineitä. Prosessissa tuotetut metatiedot tallennetaan Melindaan ja ne ovat kaikille avointa dataa. Helsingin kaupunginkirjastoa on pyydetty mukaan projektiin, ja Helsinki on jo lupautunutkin osallistumaan.

Kokousväki totesi, että tätä on jo odotettukin ja toivottavasti päästäisiin projektissa nopeasti alkuun ja tulokset kirjastojen saatavilla mahdollisimman nopeasti.

4. 11.45-12.15

Kaukopalvelun hoito ja maksut 1.1.2018 lähtien

Usea entinen maakuntakirjasto, jolla ei ole nykyistä kehittämistehtävää, perii kaukolainoistaan maksua. Kaukolainapyynnöt tuntuvatkin keskittyvän nyt alueellisiin kehittämiskirjastoihin ja Varastokirjastoon. Kokouksessa pohdittiin, miten tilanne vaikuttaa kirjastojen kaukolainoihin ja aineiston saatavuuteen. Pelkona on, että asiakkaat eivät saa kaikkea sitä materiaalia, jota

tarvitsevat. Lisäksi pelättiin yhteistyön rapautumista. Toisaalta ymmärrettiin myös entisten maakuntakirjastojen uutta tilannetta, joissa resursseja ei ole enää samalla tavalla hoitaa kaukopalvelua. Asia nostetaan keskusteluun myös YKN:n kevätkokouksessa.

12.15 – 13.15

Lounas, Linkosuon kahvila, Näsilinnankatu 26

5. 13.15-13.45

Valtakunnallisen kehittämistehtävän kuulumiset, Matti Sarmela

Matti pohjusti puheenvuorossaan, mistä kaikesta valtakunnallinen kehittämistehtävä muodostuu. Laki määrittelee tehtäviksi kirjastojen yhteisten palveluiden tuottamisen ja kirjastojen välisen yhteistyön edistämisen. Helsingin kaupunginkirjaston valtakunnallinen kehittämysyksikkö tuottaa kaikille yhteisiä viestintä- ja verkkopalveluita (Kirjastot.fi-palvelut), sekä edistää kirjastojenvälistä kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Lisäksi palveluihin kuuluu valtakunnallinen kaukopalvelu. Tänä vuonna koko valtakunnallisen toiminnan rahoitus on voitu hakea yhdellä hakemuksella, jonka sisältöä Matti avasi kokouksessa.

Valtakunnallinen kehittämistehtävä on luonteeltaan operatiivinen. Toiminnan kannalta olisi hyvä, jos lakkautetun Kirjastot.fin ohjausryhmän tilalle perustettaisiin esimerkiksi toimituskunta, joka linjaisi palvelukokonaisuutta. Matti muistutti, että Kirjastot.fi –palvelukokonaisuus toimii myös alustana, jonka sisällöt ovat kaikkien käytettävissä ja niitä kannattaa jakaa oman verkkokirjaston kautta. [Matin esitys verkossa.](#)

6. 13.45 – 15.30

Kirjastojen ajankohtaiset kuulumiset, kirjastojen lyhyet puheenvuorot

Joensuu, Ari Mäkiranta ja Seija Salminen

Joensuun kehittämistehtävän alue on maantieteellisesti sama kuin Pohjois-Karjala. Kehittämistehtävään hoitoon on varattu 2,3 htv:a. Alueellista kehittämistehtävää koordinoi informaatikko Seija Salminen. Koulutussuunnittelun ja tiedotuksen lisäksi kehittämistehtävään kuuluu lasten- ja nuortenkirjastotyön koordinointi. Yhteistyötä tehdään alueellisesti mm. asiakaspalvelu-, saatavuus- ja viestintätyöryhmissä. Alueen kirjastojohtajien kokous on kerran kuussa ja esimerkiksi alueen koulutustarpeet käsitellään näissä kokouksissa. Vuosi 2018 on omaehtoisien ammatillisten kehittämisen teemavuosi, ja mm. tätä ajatellen etäyhteyksiä kehitetään. Yhteisiä kehittämispäiviä järjestetään 2 kertaa vuodessa. Joka kuukausi on lisäksi jokin digiteema – esim. e-kirjojen lainaus tai vaikka Skypen käyttö.

Rovaniemi, Mikko Paajala

Rovaniemellä alueellista kehittämistehtävää hoitaa informaatikko Leena Kinnunen, jonka työajasta 0,7 htv:ta käytetään tehtävän hoitoon. Yhteensä kehittämistehtävään on varattu 1,8 htv:a. Lapin alueella on tehty osaamiskartoitus viime vuonna ja alueellisen kehittämistehtävän avulla vastataan kartoituksessa esiin tulleisiin koulutustarpeisiin. Kehittämistehtävän myötä perustetut työryhmät ovat jo käynnistyneet ja näitä ovat mm. lapset ja nuoret, kirjastoautotoiminta, musiikki ja erityisryhmät. [Mikon esitys verkossa.](#)

Oulu, Jouni Pääkkölä ja Riikka Sirviö

Oulussa alueellista kehittämistehtävää hoitavat pääasiassa kirjastopalvelupäällikkö Heidi Karhu 0,5 htv ja kirjastovirkailija Riikka Sirviö, 0,4 htv. Lisäksi kehittämistehtävä kuuluu pienempinä osuuksina n. 10 – 15 henkilön työnkuviin. Alueellinen kehittämistyön tiimi on perustettu ja toiminnassa. AVI:n kanssa on yhteinen työryhmä alueellisista koulutuksista. Kirjastopalvelujen aluepäivä järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Oulun alueella on myös perustettu alueellisia kehittämistiimejä, esim. lastenkirjastotyöstä. Toiminnassa on myös alueellisen kehittämistyön ohjausryhmä. Vierailut alueen kirjastoihin on niin ikään aloitettu. Oulu on yksi vankilakirjastoyhteistyötä tekevästä kirjastoista ja Oulussa vankilakirjastotyöstä vastaa Riikka. Ensimmäinen yhteinen vankilakirjastotyötä hoitavien kirjastojen kokous on pidetty Turun organisoimana. Muistio löytyy [Kirjastot.fin verkkosivuilta](#). [Oulun esitys verkossa](#).

Vaasa, Marita Ahola

Vaasan kehittämistehtävän alueella on 41 kuntaa ja alue on kaksikielinen. Alueellista kehittämistehtävää vetää palvelupäällikkö Marja Mikola. Yhteensä kehittämistehtävän hoitoon on varattu 2,2 htv:ta. Kehittämistehtävän ohjausryhmässä ovat edustettuna myös AVI:n edustajat, eli Anneli Ketonen ja Susanne Ahlroth. Vaasan kaupunginkirjaston organisaatio uudistui 1.1.2018 ja tällä hetkellä kehittämistehtävää hoitavien henkilöiden vakanssit ovat vielä määräaikaaisia. Alueen kirjastoille on lähdyssä kysely koulutustarpeista. Koulutusten järjestäminen on jo aloitettu. Marita muistutti myös, että vuoden 2018 KINE pidetään Vaasassa 11. – 12.10. teemalla *Pitchaa ja lobbaa*. [Maritan esitys verkossa](#).

Lahti, Hanna Pitkänen, Inka Jousea ja Hanna Huovinen

Lahdessa alueellista kehittämistehtävää hoitaa kolme koordinaattoria, kaikkien tehtäviin kuuluu kirjastopalveluiden ja osaamisen kehittäminen. Hanna Pitkänen toimii kirjastopalvelukoordinaattorina painopistealueena asiakaspalveluiden kehittäminen ja asiakasviestintäosaamisen edistäminen, Inka Jousea toimii mediakasvatuskoordinaattorina ja Hanna Huovinen sisältökoordinaattorina. Alueellisen kehittämistehtävän tavoitteena on tänä vuonna perehtyminen alueen kirjastojen toimintaan, toiminta- ja viestintäkäytäntöjen luominen, kirjastopalvelujen ja osaamisen kehittämisen linjaukset ja viestintäkäytäntöjen luominen. Lahden alueellisen kehittämisen ohjausryhmässä on edustus joka maakunnasta. Koordinaattorit ovat aloittaneet kirjastokiertueen, jossa kerätään tietoa ja toiveita alueen kehittämistarpeista. Lisäksi on perustettu yhteisiä viestintäkanavia, kuten sähköpostilista ja yhteinen fb-ryhmä nimeltä Kirjastoklubi (Etelä-Karjala, Kymenlaakso, Kanta-Häme ja Päijät-Häme). Kevään aikana järjestetään neljä kaksipäiväistä kirjastohenkilökunnan koulutus- ja inspiraatiopäivää eri teemoista, joita ovat mediakasvatus ja digiosaaminen, asiakasviestintä ja tapahtumat, sisältöjen avaaminen ja vinkkaukset sekä uudet tilat ja kumppanuudet. Lisäksi järjestetään tietoturvakoulutuksia ja kirjallisuuskoulutuksia keväällä useammalla paikkakunnalla. Etäosallistumismahdollisuudet koulutuksiin on tarkoitus ottaa käyttöön myöhemmin tänä vuonna. [Lahden esitys verkossa](#).

Kuopio, Minna Koistinen

Kuopion alueellinen kehittämistehtävä kattaa maantieteellisesti Etelä- ja Pohjois-Savon. Kuopiossa toteutettiin organisaatiomuutos 1.1.2018, jonka yhteydessä Heli Muhosesta tuli lähipalvelu- ja aluepäällikkö. Heli koordinoi osana työtään alueellista kehittämistehtävää. Lisäksi alueellista kehittämistehtävää hoitaa kolme informatikkaa osana työtehtäviään, vastuualueina tiedotus, osaamisen kartoittaminen ja koulutussuunnittelu (Ella Paija),

digiauttaminen ja digiasiat (Maarit Ilmola), sekä pedagogiikka (Johanna Vuorinne). Tiedottamista varten on perustettu blogi ”[Savon kirjastojen uutiskirje](#)”, sekä suljettu Fb-sivu. Osaamisen kehittämisen tueksi on hankittu ACP-ohjelmisto. Ensimmäinen alueellinen koulutuspäivä on pidetty EU:n tietosuoja-asetuksesta. Kevääksi on suunniteltu mm. verkostoitumispäivä. Alueelle perustetaan toimintaa ohjaava työryhmä. Informaattikot jalkautuvat alueen kirjastoihin vuoden aikana. Vankilakirjastotyö on aloitettu ja osallistuttu myös kansalliseen yhteistyöhön. [Kuopion esitys verkossa.](#)

Turku, Rebekka Pilppula

Turun tämän vuoden tavoitteena on rakentaa hyvä yhteistyö Satakunnan alueen kirjastojen kanssa. Toimintaa on jo aloitettu mm. tutustumismatkojen muodossa. Yhteinen koulutussuunnittelu on myös käynnistetty ja ensimmäiset yhteiset koulutukset pidetty. Alueen kirjastoille on järjestetty yhteinen kehittämispäivä 13.2 Porissa, jossa oli mukana myös valtakunnallista kehittämistehtävää hoitavan kirjaston edustus. Varsinais-Suomen kirjastojen extranet on muutettu [Lounais-Suomen kirjastojen extranet-palveluksi](#). Alueellisen kehittämistehtävän ohjausryhmän ensimmäinen kokous on 28.2. Etälähetysohjelmisto on hankittu ja ensimmäiset etälähetykset toteutettu. Alueellisen kehittämisen painopistealueita ovat vankilakirjastotyö, digitaalisten kansalaistaitojen kehittäminen ja kulttuurisen moninaisuuden tukeminen. Lisäksi on käynnistetty osaamisen johtamisen projekti ja suunnitteilla on myös koko aluetta koskevaa hanketoimintaa. [Rebekan esitys verkossa.](#)

Porvoo, Asko Autio

Porvoon alueellinen kehittämistehtävä kattaa koko Uudenmaan alueen. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että Porvoon järjestämien koulutusten piirissä on myös Helmet-alue. Porvoon kehittämistoiminnan keskiössä ovat tänä vuonna osaamisen ja kaksikielisen palvelukulttuurin kehittäminen, sekä kirjastojenvälisen yhteistyön edistäminen. Uusien yhteistyöryhmien perustamista on valmisteltu, samoin etäyhteyksien ja yhteisen verkkoviestintäalustan hankkimista. Alueellista kehittämistehtävää hoitavat keväällä pääsääntöisesti Asko Autio ja Catharina Latvala. Yhteensä alueelliseen toimintaan on varattu 3,3 htv:a noin 14 ihmisen toimenkuvassa. Tällä hetkellä sisäisessä haussa on kaksi informaattikon toimea, painopistealueina koulutussuunnittelu ja ict-palvelut. Alueen kirjastoille on järjestetty kehittämiskirjastokokous 17.1. Aikaisempi maakuntakirjastoryhmä jatkaa alueellisena ohjaus- ja suunnitteluryhmänä. [Porvoon toimintasuunnitelma verkossa.](#)

Tampere, Jarkko Rikkilä ja Salla Hyökki

Tampereen alue koostuu 45 kunnasta ja alueen kirjastot ovat hyvin erilaisia. Pohdintaa herättääkin se, miten saadaan kaikki ihmiset mukaan alueen kirjastojen kehittämistyöhön. Yhteistyötä tukemaan on perustettu yhteinen fb-foorumi *Piken kirjastoklubi*. Youtube-palvelua käytetään koulutuskanavana ja tallenteita voidaan näin viedä myös Kirjastokaistalle. Lasten ja nuorten kirjastotyön kehittämiseen on perustettu substanssiryhmä. Alueellinen ohjausryhmä kokoontuu neljä kertaa vuodessa ja kehittämiskirjastopäivät järjestetään kaksi kertaa vuodessa. Webinaareja on toteutettu Skypellä. Kirjastokiertueet ovat myös käynnissä. Näiden avulla halutaan selvittää, mikä on kirjastojen mielestä heidän ”oma juttunsa”, mikä vaatii kehittämistä, ja mikä innostaa. Kehittämistehtävän painopisteitä ovat vinkkaus ja sisältöjen avaaminen, digituki ja somevalmiudet, tehokas kokoelmatyö tilastodataa hyödyntäen, sekä erilaisten asiakkaiden kohtaaminen. Joka vuosi valitaan vaihtuva teemakokonaisuus. Tänä vuonna se on asiakaspalveluhanke, jossa aktiivisemmän asiakaspalvelun roolia kehitetään vielä pidemmälle. [Tampereen esitys verkossa.](#)

7. 15.30-16.00

Valtakunnallisen viestinnän ajankohtaisia asioita, Päivi Litmanen-Peitsala

Päivi linjasi puheenvuoronsa aluksi, että lain mukaan valtakunnallisella kehittämistehtävällä toteutetaan yleisten kirjastojen yhteisiä palveluja ja edistetään yleisten kirjastojen keskinäistä yhteistoimintaa. Kehittämistehtävän mukaisesti valtakunnallisesti tuotetaan siis kaikille yhteisiä palveluja, joita ovat esimerkiksi hanke-, organisaatio- ja tilastotietokantojen ylläpito, sekä yleisten kirjastojen verkko- ja viestintäpalvelut.

Kirjastoille yhteisiä Kirjastot.fin palveluja ovat Kirjasampo, Musiikkikirjastot.fi, Kysy kirjastonhoitajalta, Kirjastokaista, Makupalat ja Sivupiiri. Kirjastoammattillisia työvälineitä löytyy Kirjastot.fin Pro-osiosta, kuten esimerkiksi ammattikalenteri.

Kehittämistehtävän tueksi olisi hyvä koota kaikki aiheeseen liittyvä sisältö [Kehittämistehtävän verkkosivuille](#). Rakenteilla oleville sivuille voitaisiin lisätä esimerkiksi tilattavissa oleva *Ajankohtaista kehittämistyössä –tiedote*, Kirjastokaistan koulutukset ja koulutuskalenteri.

Päivi korosti myös, että viestinnän näkökulmasta on tärkeää tietää, mitä alueilla on menossa ja minkälaista kehitystyötä siellä tehdään. Kaikille kirjastojen viestinnän parissa työskenteleville järjestetään yhteinen viestintäkokous 13.4. Helsingissä.

Keskustelussa nousi esiin se, että voitaisiinko Kirjastot.fin palveluista tehdä käyttötutkimus, jonka avulla saataisiin tietoa palvelujen käytöstä. Matti vastasi, että tällainen tutkimus voidaan haluttaessa toteuttaa. [Päivin esitys verkossa](#).

8. 16.00 - 16.10

Seuraavan kokouksen aika ja paikka

Seuraava kokous sovittiin pidettäväksi huhtikuussa. Mahdollinen ajankohta olisi YKN:n kokouksen yhteydessä Oulussa. Neuvoston kokous on 19.- 20.4. Aija laittaa kyselyn asiasta, etsitään myös muutama vaihtoehtoinen päivä tarjolle.

Muistion liitteenä olevat esitykset esitysjärjestyksessä:

[Leena Aaltonen](#)

[Heikki Talkkari](#)

[Aija Laine](#)

[Matti Sarmela](#)

[Jouni Pääkkölä ja Riikka Sirviö](#)

[Marita Ahola](#)

[Hanna Pitkänen, Inka Jousea ja Hanna Huovinen](#)

[Minna Koistinen](#)

[Rebekka Pilppula](#)

[Asko Autio](#)

[Jarkko Rikkilä ja Salla Hyökki](#)

[Päivi Litmanen-Peitsala](#)